

[Handelsministeren.]

vis enig med fru Lone Dybkjær, når hun var inde på, at det fremtidige energiforbrug må vi analysere væsentlig mere grundigt, også i lyset af de foranstaltninger, der i den kommende tid måtte blive truffet til at begrænse forbruget, sådan at vi får noget, der i højere grad kan betegnes som prognoser end de — man må erkende måske relativt primitive — fremskrivninger, som i hovedsagen ligger i redegørelsen. Det er et område, hvor vi meget gerne vil arbejde på at skaffe et væsentlig mere pålideligt materiale frem.

Jeg skal sige lidt om nogle af de mere principielle ting først og derefter gå over til de konkrete spørgsmål, som er stillet til mig.

Det er klart, at spørgsmålet om, hvordan man på rimelig måde får begrænset væksten i det fremtidige energiforbrug, har spillet en betydelig rolle i debatten. Nogle har været inde på, om det skulle være nødvendigt at standse den almindelige økonomiske vækst i samfundet. En enkelt ordfører, hr. Bendix, sagde, at hvis stigningstakten i forbruget skulle vise sig at overstige visse grænser, som man i en energiplan frem til 1990 kunne udstikke, så ville han foretrække, at man anvendte restriktioner til at holde forbruget inden for disse grænser. Jeg må nok over for dette tage et forbehold. Jeg tror ikke meget på, at rationeringer og direkte forbud er nogen ønskelig eller anvendelig eller acceptabel måde at styre energiforbruget på på lidt længere sigt. Her må vi først og fremmest forlade os på prismekanismen. Jeg ved da godt, at man kan møde megen heroisme hos folk, så længe man sådan i mere generelle og uforbindende vendinger taler om, at nu skal vi spare på energien og vise samfundssind, men jeg har faktisk visse erfaringer — fra min korte tid som ansvarlig for energiproblemer — for, at så snart man kommer til, at en restriktionspolitik skal omsættes til konkrete foranstaltninger, så kan man ikke undgå at gribe dybt ind i de enkelte borgers disposition- og valgfrihed, og så varer det ikke mange dage, før protesterne indløber, og deres antal kan vokse meget hurtigt til en rivende strøm. Vi havde jo eksempler på, hvad forbuddet mod søndagskørsel f. eks. medførte. Jeg erkender, at der kan komme situationer i fremtiden — vi kan ikke afskrive risikoen for, at de endda kan komme i en ikke så fjern fremtid —

hvor det igen kan blive nødvendigt at gribe til direkte forbrugsrestriktioner, men vi må tilrettelægge en langsigtet politik — det tror jeg nu da også hr. Bendix til syvende og sidst vil være enig med mig i — der ikke bygger på anvendelsen af restriktioner.

Fra flere sider har man været inde på, at vi burde ligge med større lagerbeholdninger. Jeg er ganske enig i, at det er noget, der bør tilstræbes, og det fremgår jo af redegørelsen, at der er en udbygning af lagerkapaciteten i gang, sådan at vi til enhver tid har olielagre til mindst 90 dages forbrug. Vi når ikke at blive færdig med den udbygning inden for den frist, der egentlig er fastsat af EF, nemlig 1. januar 1975. Vi kan regne med at blive færdig et års tid senere, og jeg må nok sige, at for tiden tror jeg ikke, det vil være muligt at forcere opbygningen af lagerbeholdninger ud over det program, som nu er i gang. Det kan være forbundet med vanskeligheder simpelt hen at fremskaffe de betydelige oliemængder, der skal til for at bygge disse lagre op, rent bortset fra at det naturligvis også koster meget. Men som sagt, som en politik på længere sigt er jeg enig i, at vore lagerbeholdninger bør forøges. Det er nævnt i redegørelsen, at vi skal være opmærksom på mulighederne for, at der er økonomiske incitamenter til, at man også i forbrugerledet i videste forstand tilvejebringer større lagerbeholdninger. Der tænkes naturligvis først og fremmest på større industrielle energiforbrugere, fjernvarmecentraler o. lign. Jeg må nok sige, at når hr. Karlskov Jensen omtalte, at der kan være fjernvarmecentraler, der dårligt nok har lagerkapacitet til et døgn forbrug, så er vi ude i noget, som jeg finder ganske uacceptabelt.

Et hovedproblem i debatten og i den kommende energipolitik drejer sig jo om, i hvilken udstrækning staten bør engagere sig direkte i energiforsyningen. Det er et spørgsmål, som i den kommende tid bør overvejes både for de konventionelle elværkers og for kommende kernekraftværkers vedkommende.

Spørgsmålet om et nyt raffinaderi har været rejst, blev rejst af mig selv, men har også i debatten været omtalt, et raffinaderi bygget af staten eller med statslig medvirken. Jeg forstod på den socialdemokratiske ordfører Hr. Erling Jensen, at han følte sig meget overbevist om, at man snarest burde